

Officialprincippet

- perspektiver og tendenser

Officialprincippet anno 2014

Som ... et ... grundlæggende princip i forvaltningsretten gælder, at det påhviler den enkelte forvaltningsmyndighed selv at fremskaffe fornødne oplysninger om de foreliggende sager eller dog at foranledige, at private, herunder navnlig sagens parter, yder medvirken til sagens oplysning (officialprincippet).

...

Officialprincippets formål er at bidrage til at sikre, at forvaltningsmyndighedernes afgørelser bliver materielt lovlige og rigtige, og princippet retter sig både imod det faktiske og det retlige grundlag for en afgørelse.

Lidt mere uden for vores komfortzone?

Grundlæggende gælder de samme krav til myndigheders helt eller delvis automatiserede sagsbehandling, afgørelsesvirksomhed og øvrige administration af et retsområde ved anvendelse af et IT-system, som ved sagsbehandling, afgørelse og administration i øvrigt uden digital understøttelse.

Dette indebærer bl.a., at både de hjemmelsmæssige regler ... og de almindelige forvaltningsretlige regler skal overholdes ved myndighedens sagsbehandling under anvendelse af det digitale system.

Stadig krav om lovmæssig forvaltning

... fører til, at hvis myndighed er bekendt med eller har konkret og underbygget mistanke om, at anvendelse af et IT-system direkte eller indirekte fører til, at myndigheden handler ulovligt over for borgerne, må myndigheden enten undlade at anvende systemet eller sørge for, at eventuelle fejl afhjælpes manuelt, inden de får konsekvenser for borgerne.

Konstateres det f.eks., at et IT-systems fuldautomatiske funktioner fører til, at der træffes ulovlige forvaltningsafgørelser over for borgerne, skal myndigheden straks rette fejlene i systemet eller manuelt afhjælpe disse, inden de påvirker borgerne, eller undlade at anvende den pågældende del af systemet, indtil fejlene er rettede.

Tilsvarende gælder, hvis systemet ulovligt iværksætter tvangsskridt eller f.eks. yder forkert eller misvisende vejledning om borgernes retsstilling.

Også officialprincippet anno 2014

På det mere generelle plan illustrerer forløbet omkring EFI efter min opfattelse, hvor kompleks en proces der kan være tale om, når der skal udvikles nye IT-systemer til det offentlige, **og hvilke krav der må stilles til den måde, arbejdet tilrettelægges på.**

Det er et grundlæggende krav, at IT-systemer kan understøtte en korrekt anvendelse af relevant lovgivning, og dette kan i sagens natur klart bedst sikres ved en tilstrækkelig tidlig identifikation og systemindarbejdelse af de pågældende regelsæt.

...

En forsvarlig tilrettelæggelse forudsætter således efter min opfattelse bl.a., at man fra starten skaber sig et overblik over de sagstyper og processer, som det nye IT-system skal omfatte, at man gør sig klart, hvilke formelle og materielle regler der gælder for behandlingen af de pågældende sager, og at man er meget omhyggelig med at tage stilling til, hvorledes det nye IT-system konkret skal udformes for at kunne overholde disse regler i de forskellige forløb, som sagerne kan tænkes at ville få.

Tak for opmærksomheden

